

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 „

Helyben háshos hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 „

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésénél
 vagy megőrzésénél nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 20.

A Reichsrath ülészakának berekesztése.

(—a) Alig keltett feltűnést a politikai világban, sőt még a sajtó is alig vett róla tudomást, hogy tegnap berekesztették a Reichsrath ülészakát s haza küldték nyaralni az osztrák törvényhozókat, kik most már össze sem jönnek ősziig.

Ha csak annyiból állana a dolog, hogy Kiofác és társai búcsút mondtak három hónapra a bécsi szép görög stílusban épült parlament kapufélfájának s három hónapig nem fogjuk élvezni szafos mondásait és világhírű gorombaságait, — oda se hederitenénk a Reichsrath ülészaka berekesztésének.

De ezuttal sokkal többet jelent Vetter elnöknek érzékeny búcsuztató beszéde, — elég közletről érinti az a mi politikai viszonyainkat is.

Első sorban ugyanis azt jelenti, hogy a Reichsrath megint nem veszi tárgyalás alá a kvóta-javaslatot. Az utolsó királyi döntés egy évre szól s ennek az egy évnek — 10 nap múlva vége lesz. A királyi döntést a kiegyezési törvény mint ultimum remediumot tartja fenn arra az esetre, ha a kvóta-deputációk és parlamentek egymással megegyezni nem tudnak. Az első évben így állott valóban a dolog, mert a két kvóta-bizottság nem tudott megegyezni egymással. Az osztrákok telhetetlenségükben arról álmadoztak, hogy Magyarország 50%-ot fizessen a közös

költségekhez; lassankint engedtek valamit belőle, de az osztrák deputációknak nemrég elhunyt előadója, Beer tanácsos és vele az egész bizottság komolyan kívánta, hogy 42%-ot fizessünk. Ebbe azonban még Láng, Falk és társaik sem mertek belemenni s így megegyezni nem tudván, a király döntött — a régi kvótaarány fentartása mellett. A másik évben már Lángék felajánlottak egy »jelentéktelen törté» százaléknyi emelést s lemondtak a praecipuum (2% a régi katonai határvidék hányada) külön számításáról, de az egyezés még mindig nem sikerült s így a törvényben megállapított módon a király döntött, de már a magyar deputátusok által megajánlott felemelt arány szerint. Tavaly már megelégedett az osztrák deputáció a felemelt kvótával, de a két parlament bele sem fogott a tárgyalásba s így került a korona elé. Eppen így vagyunk most is, dacára Körber ur hősködésének, hogy ő letárgyaltja azt a Reichsrathban — elő sem terjesztette a deputációk által elfogadott javaslatot — hanem szétküldte Kiofácékát nyaralni.

Igy persze a mi parlamentünk sem fog hozzá a tárgyaláshoz, ma ki is jelentette Széll a képviselőházban, hogy a napirenden levő apróbb tárgyakon kívül más dolgot már nem ad a Háznak, hanem haza küldi a honatyákat hosszabb szünetre.

Június 30-a ezuttal már nevezetes terminust is képez a politikai világban. Hogyha a kormányok egyike vagy másika azt akarja, hogy 1902. decem-

ber 31-ig a kereskedelmi szerződések egyike vagy mindegyike felmondassék, akkor ezen szándékát 1902. június 30-ig notifikálni kell s ezen notifikálás folytán megszerzi a jogot, hogy a másik fél akaratára ellenére is a szerződéseket egyoldalulag felmondathassa. Ha ezzel a formalitással nem él, akkor elveszti a jogát az egyoldalú felmondáshoz. Közös egyetértéssel azonban mindkét kormány 1902. december 31-ig bármikor elhatározhatja a felmondást.

Mit szándékozik tenni e tekintetben a magyar kormány?

Széll Kálmán kormányelnök Kossuth interpellációjára adott válaszában kijelentette, hogy az 1899. évi XXX. törvényzikk előírásának megfelelőleg, az osztrák kormányval kicserélendő kijelentésekben, az ország szabad elhatározását minden tekintetben fönn fogja tartani, Magyarországnak a felmondási jogát ez év végeig okvetlenül megóvjá.

Erre szükség is van különös tekintettel a borvám-klauzulára, melynek eltörlését már feltétlenül megígérte Széll és az okvetlenül felemelendő agrár-vámokra, melyeknek érdekében Körberrel szemben annyira exponálta magát.

Csakhowy kérdés: mennyire fognak haladni a tárgyalások Körber ural?

Erre azonban nem kapunk kielégítő feleletet senkitől; nem is hisszük, hogy akár Széll, akár Körber határozottan tudna rá válaszolni, mert még abban sem lehet biztos egyik sem, hogy mint kormányelnök befejezheti-e a tárgyaláso-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Katicza. a kengyelfutó.

(Svéd elbeszélés).

Írta: Hedenstjerna Alfréd.

Elérte a 17-ik esztendőt s még nem volt egy igazi boldog örömnappja. Elérte a 17-ik esztendőt, de még nem tudta, mi az anyai ölelés. Nem tudta, milyen érzés lehet az, mikor a kérés és mégis gyengéd szülői kezek megcirógatják orcáját; sőt még azokat az ebédeket is elsorolhatta az újjain, a mikor jól lakott igazán, a kedve szerint. Sem az apjára, sem az anyjára nem emlékezett. Apja a börtön falai közt senyedett, mert a tjursbaki vásáron egy embert agyonütött, az anyja kiskorában halt el, mikor ő még járnai sem tudott.

A kis Katit egy csizmadiához »adták ki ápolásra» 27 tallérért. Ezért a pénzért a tartás, ruházáson kívül a szülői szeretetnek is ki kellett volna járnia a gyermek részére; holott csak száraz kenyérrre, hideg burgonyára, sovány keménymagos levesre s némi rongyokra futotta az, ugy hogy egy harmadtallérnyi sem jutott belőle a szülői szeretetre.

Apró kis gyermek volt; Isten tudja, hogy lézengett ezen a világon; sápadt és sovány, annyira sovány, hogy barna száraz kis teste csontos mellkasával úgy tűnt fel a piszkos feketés vászon ing alatt, minha valami görgő

hordócska. Ennek dacára is örökké utjában volt az embereknek; a szoba egyik zugából a másikba zavarták dobálták, püfölték s füle hallatára beszélték, hogy »anyit fal, akárcsak egy állat«.

Mihelyt anyi erőre tett szert, hogy valamit az ujjával megtarthatott, mindjárt használni, dolgoztatni kezdte. Gyomlálnia kellett a kertben, a malacoknak füvet hordani, pesztrálkodnia a gyerekek körül, az erdőn rőzsét és száraz fát gyűjteni. De most már le is ment az ára a szegény gyermekek vásárján, 27 tallér helyett már csak 10-ért »adták volt ki« őt.

Később eljárótott a bérmlási leczkékre, kopottabb ruhákban bármely gyereknél az egyházkerületben. Mikor pedig a többi lányok a padok közt a maguk czók-mókját előszedték és fánkokkal, csörgés perczekkel vendégelték meg a fiukat, melyekért viszonzás fejében ezektől árpaczkrot kaptak, a kis Katinak olyankor mindezt csak nézni kellett, neki nem jutott semmi, csak szitkot és gunyos szavakat vágta a szemébe és hógolyókat a hátába; hozzá még az árokba is beletaszították a szegényt s szegyen szemre egvedül, a többiektől külön kellett hazaballagnia. Ő pedig elgondolta magában, hogy milyen szép is, a mit az iskolában az egy Istenről tanítanak, a ki az összes embereket szereti s a Megváltóról, ki még ő érte is az életét adta oda.

Annak utána azonban, hogy »már oltár elé járult«, szabad ura volt önmagának, ami annyit jelentett, hogy ezentul önmaga adhatta el

magát, ahelyett, hogy a községházán árverésen adjanak tul a személyén. El szegődött tehát egy tanyás gazdához egy pusztára, husz tallérért az első és huszonháromért a második évben.

Gazduramnál volt munka csöstit, de jutott ám tej is a tiszta levesbe és szalonna oldalok is lógtak fenn a kéményben s a háziasszony is derék nő volt. Az éhezésnek és ülegeknek tehát vége szakadt.

A lányka czingár termete megerősödött, a napsütötte karok megteltek s gömbölyűek lettek, a hát meg egyenes, az arc megszinesedett s tűz és öröm csillogás költözött a szemekbe.

Szép lány sohasem lehetett ugyan belőle, de mégis szemrevaló és kívánatos, »pecsenye« volt a kéjsóvár emberek szemében. Tizenhét éves korban forró az ember vére s a nyári este is szép júniusban.

Olyan különös valami volt a lány előtt, mikor végre az enyhe, holdvilágos esteiken nyájas szavakat hallott valakitől s az a valaki szeretetteljesen simogatta meg az arcát a szegény árvának!

Hisz idáig a kutya sem törődött vele, senki sem szólt hozzá egy jó szót, mindenkinek a lába alatt volt. Es most!? Meleg, forró tekintettel néztek a szemébe, szerelemről reszkető, erőitől duzzadó karok ölelték a derekát s tüzes csókok égtek reszkető, vonagló ajakau a kis senkifia Katiczának.

Ki hitte volna lám, valakije lett valaki-

kat. Bécsben legalább erősen tartja magát a hír, hogy a folyamatban levő tárgyalások több kormányt fognak még lejártni odaát is — minálunk is.

A mentelmi bizottság ülése.

A képviselőház mentelmi bizottsága tegnap délelőtti 9 órakor Perczel Dezső elnöklete alatt ülést tartott, melyben a kormányt Plósz Sándor igazságügyminiszter képviselte. A bizottság Szivák Imre referálása alapján tárgyalta a nagyikindai törvényszéknek a szegedi főügyész útján a képviselőházhoz intézett megkeresését, melyben Pavlovics Lyubomir képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri, hogy őt az ellene emelt izgatás és könnyű testi sértés vádjában kihallgathassa. A bizottság egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a Háznak Pavlovics Lyubomir mentelmi joga felfüggesztését fogja javaslatba hozni.

A bizottság ülésén Pavlovics Lyubomir is jelen volt, a ki most is tagadásba vette az ellene felhozott vádakát és maga kérte mentelmi jogának felfüggesztését.

Szivák Imre előadó ismertette azután az eset előzményeit, a tanuvallomásokat és a vizsgálati iratokat.

Miután ezekből a bizottság meggyőződött, hogy zaklatás nem forog fenn, egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a háznak Pavlovics Lyubomir mentelmi jogának felfüggesztését indítványozza s a jelentés tárgyalásának sürgősségét a háznak figyelmébe ajánlja.

Interwiev a bolgár miniszterelnökkel.

A »Figaro« egyik munkatársa beszélgetést folytatott Danev bolgár miniszterelnökkel. Danev úgy nyilatkozott, hogy Ferdinánd fejedelem pétervári útjának kétségtelenül politikai jelentősége van. Miklós csárnak a fejedelmével és Lamsdorff külügyminiszternek Danevvel folytatott tanácskozásai egy kérdést sem hagytak földerítetlenül. A legközelebbi

manifesztációk erősen meg fogják világítani Oroszország és Bulgária viszonyát. A miniszterelnök tagadja, hogy Ferdinánd fejedelem fel akarja venni a királyi címet. A Firmilián-ügyre vonatkozólag azt mondta Danev, hogy Firmiliánnak üszkűbi püspökké való kinevezése nagyon rossz benyomást tett, de a dolog jelentőségét mégis túlozzák. Csak a maczedóniai viszonyok abnormis volta az oka, hogy a mostani apró surlódások annyira kiélesedtek, de Bulgária nem felelős a török rendtelenségért.

Konstantinápolyba kellene a hatalmasságoknak intelmeiket küldeniök, hogy a nemzetközi jog tiszteletbentartását biztosítsák. Európának kötelessége Bulgáriát támogatni. Danev miniszterelnök végül közölte, hogy ma reggel írják alá a dohányadó-jövedelmével biztosított 106 millió frankos bolgár kölcsönre vonatkozó szerződést.

A kölcsönt a szobranye szünete alatt fogják kibocsátani.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 20.

Elnök: Gróf Apponyi Albert megnyitja az ülést.

A mai ülés csak 11 órakor kezdődött. A Ház rendkívül élénk. Ugy a kormánypártról, mint az ellenzékéről igen sokan jöttek el a mai ülésre.

Az ülés megnyitásakor Apponyi megemlékezett a szász király haláláról és indítványozta, hogy a Ház fejezze ki részvétét királyunk legjobb barátjának elhunytá fölött. (Általános helyeslés.)

Hodosy Imre betérjeszti az igazoló bizottság jelentését, melyről Darányi Ferencz képviselőt végleg igazolta.

Elült vihar.

Szivák Imre betérjeszti a mentelmi bizottság jelentését a Pavlovics Lyubomir men-

telmi jogának felfüggesztése ügyében. Pavlovics Lyubomir képviselő ur — —

Bakó: Volt képviselő!

Szivák: a neki tulajdonított tettet a bizottság előtt tagadta. (Mozgás.) De a bizottság meggyőződött arról, hogy a képviselő ur ellen annyi gyanu merült fel, hogy a mentelmi jogának felfüggesztését mindenképen indokoltnak találta. (Helyeslés.) Együttal kéri a bizottság, mondja ki a Ház, hogy az esetet sürgősen, a házszabályok 140-ik szakaszának figyelembevételével azonnal tárgyalás iránt napirendre tűzzék ki.

Elnök: Felteszem a kérdést, hozzájárul-e ehhez a Ház. (Egyhangú felkiáltások: Igen! Igen!) Tehát tárgyalásra azonnal kitzűzöm. Kérem az előadó urat, az ügy ösmertetésére. (Halljuk! Halljuk!)

Szivák: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!) A vizsgálat adatai tényleg kiderítették, hogy Pavlovics Lyubomir a nagyikindai állomáson a szegedi tápintézet növendékeit tényleg bántalmazta azért, mert azok a Hymnuszt, Szózatot és azt a nótát énekelték, mely így kezdődik: Kossuth Lajos azt üzenté. (Mozgás a szélsőbalon.) Kettős irányban jelentkezik tehát itt a bűncselekmény, először a büntetőtörvénykönyv 172. és másodszor a 374. szakaszai ellen. Pavlovics ráakarván mutatni akkori rendkívüli lélekállapotára, arra hivatkozott, hogy akkor reggel misét hallgatott a szerb templomban. Nagyszombatjok lévén a szerbeknek, ünnepi mise volt.

Rákosi Viktor: Sohasem láttam, hogy mise ilyen lélekállapotot csináljon.

Rigó: Hiszen misén csak nem bolondul meg az ember? (Derűtség.)

Szivák: Mindezekután kérem a Házat, fogadja el a mentelmi bizottság javaslatát és Pavlovics Lyubomir mentelmi jogát függessze fel. (Helyeslés.)

A Ház a bizottság javaslatát elfogadja s Pavlovics Lyubomir mentelmi jogát egyhangulag felfüggeszti.

Jogvesztett kerület.

Belitska Béni, az állandó igazoló bizottság előadója ösmerteti a tápéi kerületben történt

nek s mégis akadt egy lény a világon, a ki nem gyalázta, nem vetette meg őt, mint a többi szokta.

Igy folyt ez egy egész nyáron át, de midőn az idő őszre vált, már az egész falu tudta, hogy a gazda fia csak ámitja, csábitja és orránál fogva vezeti a szegény lányt.

Mikor gazdag háznak az urnője a fiatal menyecske s cifra ajtót csuk és nyitogat jártában, akkor valami csodásan megindító érzésre fakaszt az anyaság tudata, a szegény Katiczára azonban egy parányi sem esett ebből a költői lénykoszorból, mely ezeket körül fogja.

Csábitójának szülei elzavarták őt a háztól, a bíró a kukoriczacsósz kunyhójában adott neki szállást, gyermekét pedig egy szegényházbéli asszony tartotta a keresztvívze. Hiszen szemétalja volt csupán, afféle sőpredék nép; még csak két éve, hogy bér mátkozott s ilyet tett máris!

Miután Kata egy negyed tonna árpát elfogyasztott és három biradalmi tallér ára ételt megevett, azt mondta neki a falu bírása, hogy a község megtett érte mindent, a mit tehetett most már szabadjára eresztik s magának kell gondoskodnia a mindennapi kenyérről, a betevő falatról maga és gyermeke számára.

A leány sirt-rítt, azt kérdezte, hogy mit csináljon majd a gyermekkel, ha valami külső munkát kap? A falu bírása az orra alá pörkölte, hogy ezt egy kicsit korábban

kellett volna meggondolnia, mielőtt még a bajba belekeveredett volna.

Most tehát elkezdődött a komoly küzdelem az étellel a létért. Az első évet csak átküzdölte valahogy, úgy hogy font, harisnyát kötött, közbe-közbe meg éhezett. Vidéki árak szerint, a hogy ott fizetnek, a kereset nem megy többre 37 órnél hetenkint.

Egy esztendő korában a gyerekek már magának kellett magára vigyáznia. Katicza ez idő tájt csépelni járt a földes urhoz s kapott ezért csaknem egész télen át 8 sillinget egy napra és egy kis ennivalót. Reggelente, ha eltávozott, kioltotta a tüzet a tűzhelyen, kést, ollót kötött a polczra rakott, az ajtót becsukta és a gunyhó asszonyát megkérte szépen: »Legyél olyan jó édes Liza, ha a gyerek nagyon sir, egy kicsit benézni hozzá, az Isten is megáld! S adjál neki azokból a kenyérdarabokból a kemence mellett levő középső polczról.« Ezzel rendben volt minden.

Tavaszzsal és nyáron a paraszt gazdák földjein dolgozott. Kapott pedig azért a munkáért 12 sillinget napszámba és ételmet, de mivel a napok már rövidebbek voltak, nem teljes ételmet, hanem csak husz főtt burgonyát délire. Ettől az időtől kezdve hívták őt kenyérfutónak, mert hol itt, hol ott dolgozott.

Gyors kezű és jó munkás volt, csak úgy égett a dolog a kezében. Ki is vitta magának, hogy abba a hirbe jutott, hogy ő a legjobb női munkás s azt a nevet meg is

tudta őrizni, csak hogy annál biztosabban hívták kisegítőnek, ide-oda, a hol szükség volt rá. Habár nyilallott is a háta néha a fájdalomtól s a térde is reszketett az erőlködéstől, mindez nem tett semmit, neki azért helyt kellett állania, hogy ha a gyom és paréj a burgonya táblát ellepte s majd megfojtotta, vagy ha a rozsa aratás idején maradt, a gazda így kiáltson fel: »Hiába, itt nincs más orvosság, el kell küldeni kenyérfutó Katiczáért!«

Es midőn a nap a láthatáron már leáldozott s az alkonyat a mezőkre leszállott midőn a szálas feyőfák az erdő szélén sötétlen meredeztek, a bagoly pedig sietve hívta fiait a fészekbe estebédre, ilyenkor mindig egy pár meztelen láb gyors és nesztelen lépteit lehetett hallani a hegyes tülevelek felett s azt a bizonyos száraz, sipoló köhögést a gunyhó előtt.

Kenyérfutó Katicza volt az esti vándor, ő szaporázta lépteit haza fele, sietve a fiához görbe háttal, nyilaló mellel.

Minél közelebb ért a gyepeshátú gunyhó felé annál gyorsabban kalapált a szív a porlepte, átizzadt gyors alatt, piszkos sarka annál sürűbben verdeste hátulról a rongyos szoknya szélét. Szent Isten! — gondolta az asszony magában — hátha felmászott a gyerek az ablak párkányra és kiesett az ablakon! Habár elmenetelekor az asztalt elhuzta volt a fal mellől, de mégis felmászhatott a láda tetejére és nyakát szeghetette a szegény! Akkor sem reszketett ennyire, midőn a község házán azon

visszaéléseket. A bizottság a kerületbe vizsgáló bizottság kiküldését javasolja annak megállapítására, felfüggeszék-e a kerület választói jogát vagy nem?

Papp Zoltán a függetlenségi és 48-as Kosuth-párt nevében kéri, hogy mindkét kerület ügyét azonnal tárgyalják, mert a kerületben azt híresztelik, hogy ez évben nem is lesz választás, mert nem fogják befejezni a vizsgálatot. (Helyeslés.)

Szell Kálmán: A napirenden levő tárgyakon kívül a Ház a nyári szünet előtt nem tárgyal. Miután pedig a nyári szünet hosszú ideig fog tartani és szintén azon a nézetben van, hogy a két kerület oly sok ideig nem maradhat képviselő nélkül, hozzájárul ahhoz, hogy az ügyet azonnal tárgyalják. (Helyeslés.)

Belitska előadó kifejti, hogy a vizsgálatok során kiderült, hogy nemcsak a volt képviselő, de ellenfele is vesztegetett. Ezért kéri a vizsgáló bizottság kiküldetését.

Molnár Jenő: Miután az előadó csak a kuriai ítéletet olvasta fel, kénytelen megkérdezni azt, hogy az igazoló bizottságnak az összes vizsgálati irományok rendelkezésére álltak-e vagy nem? Mert az nem volna elégséges, ha csak a kuriai ítélet állott volna rendelkezésére.

Belitska Béni megnyugtatta, hogy minden iromány rendelkezésükre állott.

A Ház az előadó jelentését tudomásul veszi.

Belitska Béni előadó beterjeszti az állandó igazoló bizottság jelentését a csongrádi kerületben történt visszaélések ügyében. Miután azok beigazolódtak, javasolja a bizottság, hogy a kerületbe küldessék ki egy vizsgáló bizottság, mely megvizsgálja, szükséges-e a kerület választói jogát felfüggeszteni, igen vagy nem?

Visontai Soma: Hozzájárul a bizottság ajánlatához.

A Ház névszerinti szavazás útján a tápéi kerületbe Barabás Bélát, Kubinyi Gézárt és Nyegre Lászlót, a csongrádi kerületbe pedig Justh Gyulát, Novák Józsefet és Feszty Lajost küldötte ki.

Buzáth interpellál az átvándorló román zsidók dolgában.

Szell Kálmán kijelenti, hogy az átvándorló román zsidókat Magyarországon nem engedik kiszállani.

Végül **Szell Kálmán** miniszterelnök a királyi leiratot olvassa fel, mely október 6-ig elnapolja az országos ülést.

UJDONSÁGOK.

A rózsakiállítás.

— Van-e közöttünk, ki nem szereti a virágot?

A szerelmes ifju evvel kedveskedik elérhetetlen ideáljának, az oltárnál térdeplő anya ezt nyújtja áldozatul a Szűzanyának — mintegy kifejezni akarva azt, hogy vedd a legszebbet, a mit adhatok, vedd szívem helyett e néhány szál virágot!

Mi mindent fejez ki a virág, azt legjobban a fiatal lányok tudnák megmondani; egy szerény piros szegfű vagy egy égő rózsabimbó sokszor boldogabbá teszi a kitüntetettet, mint a báli *második* négyes!

S ma kiállítva fogjuk látni a világ legpompásabb virágait, gyönyörködhetünk bennök óráig s mi több, kaphatunk is belőlük Várad legszebb leányaitól, természetesen illő honorarium mellett.

De mi az egy virágért lelkesülő uriembernek, hát ha kicsiket kérnek is? azt is odaadná egy szép rózsaszálért — na meg egy bájos mosolyért. A mellett lelkesíti az embert a tudat, hogy csekély áldozat árán is egyrészt kellemes szórakozást szerzett magának s másrészt a felebaráti szeretet egyik legszebb nemét gyakorolta.

Annak a könnyen nélkülözhető hatosnak — mely összegyűlve jelentékeny összeget képvisel, hány szegény árva fiúcska, hány szegény leányka köszönheti, hogy él, hogy arczocskájukat nem borítja ijesztő halványság, hanem oly rózsapirosak, — oly élénkek, mint ama rózsák — melyekért mi odaadjuk filléreinket.

Adja Isten, hogy a ma megnyitott *kiállítás*, mely városunk jótékony hölgyeinek kimond-

hatatlan fáradsága és ügybuzgósága folytán legjobb sikerűnek ígérkezik — tényleg az is legyen, hadd gyönyörködjünk mi, de csak másodsorban — első sorban áldjanak az árvák.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Te Deum a papnevelőben.** A helybeli I. sz. papnevelő intézet iskolai évszáró ünnepélye tegnap ment végbe. Reggel hét órakor dr. **Steinberger** Ferencz apátkanonok, lyceumi prodirektor és papnevelői rektor ünnepélyes Te Deumot és szent misét mondott a papnevelő intézet kápolnájában, melyen a hittani intézet tanári kara és a papnevelő elöljárói valamint a növendékpapok voltak jelen. Nyolcz órakor az egyik tanteremben gyűlt össze a növendékpapság, elöljárók és tanárok, hol dr. **Steinberger** Ferencz apátkanonok lelkes beszédet intézett a szünidőre távozó theológusokhoz, melynek végeztével kiosztotta a pályadíjakat. Szónoklati pályadíjakat nyertek a Winterhalter és lyceumi alapból **Lipcsy** Gyula IV. éves, **Gyepes** Imre III. éves és **Papp** Gyula I. éves hittanhallgatók, az **Andrássy** féle alapból pályadíjban részesültek egyházi jogi értekezésekért **Molnár** János III. éves és **Gahér** Mihály II. éves hittanhallgatók. A papnövendékek jó része még tegnap eltávozott az intézetből.

* **Pótlólag beigtatott főrendi tag.** A főrendiház folyó évi június hó 19-én tartott ülésében, az igazoló bizottság jelentése alapján gróf **Vay** Adám örökös jogu főrendiházi tag nevét a főrendek jegyzékébe pótlólag beigtatta.

* **Az év leghosszabb napja.** Ma van az esztendő leghosszabb napja. Világosnak kellene lenni egész kilencz óráig, de ez a tegnapi napból itélve alig fog bekövetkezni. Tegnap már 1/8 órakor csak lámpa fény mellett lehetett írni és olvasni, a felhőkből itélve, melyek állandóan elburkoitan tartják az eget — ma is hasonlóképpen fog történni. Herschel szerint ugyan 21-e után derült, kellemes napok vár-

a vásáron, a hol emberhussal kereskedtek, a csizmadia egy oldalpillantással kis vézna tagjára 17 kor. 50 ort ajánlott volt meg érte évente, mire a napszámos fennen így kiáltott: »Száz tallérért azonnal magamhoz váltom ezt a kis porontyot!«

Midőn a tanyásné, kinek fia az ő életét és boldogságát örökre feldulta, őt házából elzavarta és a tanyára kiáltott: »Lódulj ebadta szeméjje, ki egész házam nyugalomát felzavartad!« akkor sem reszkett. A kis Péterért azonban az ő megtestesült gyalázatáért reszkett; reszkett a gyermekéért, a ki a küzdelmet a mindennapi kenyérért neki kétszeresen megnehézítette.

S ha aztán a gyermek hazajövelekor jókedvű és élénk volt s előmászva a rongyos ágytakaró alól megszólalt: »anyám!« vagy ott ácsorgott belől az ajtó előtt és pityergett, avagy ha fejét sovány karjára hajtván elszunnyadt a szoba földjén, akkor örült a lelke igazán; ez volt neki az egyetlen öröme ebben az életben! Ritkán csókolgatta és dédelgette a gyermeket az igaz, a szive azonban csak olyan forrón vert a kis porontyért, mint a legfinomabb hollandiai vászon alatt szokott. Azután elővette a tejes tüveget, melyben csak a fenékén volt egy pár csepp tejecske s ezt is csak úgy kapta itt-ott vagy amott ajándékba, vagy előkaparásza a hurka hőrköt, melyeket a béresektől elkunyorált, mikor vacsoráltak, egy-egy heringet, melyet a boltban vásárolt, aztán tüzet rakott, karjára vette Péterkét, megettette s rá jól meghintáztatta a levegőben. Pedig a

térdei reszkettek e közben és szemei kimeredve bámulták a tűz lobogását. Utoljára is Péter elszunnyadt a rözse rakás kialudt, míg az eső megeredt és egyre erősebben csapkodta azt a szürke papírt, melylyel Kati a kitört ablaktáblát beragasztotta . . .

Szürkület idején történt, nem sokkal karácsony előtt; a munkások éppen bele akartak fogni a cséplésbe az uraság udvarán. Az ökrök már be is voltak fogva, a főbéres nagy bőrkötőben lábait szétterpesztve ott állott az etető asztal előtt s már rátette kezét a nagy sugárkerékre, hogy azt megindítsa. A szérűn még nem mutatkozott virradat, a tető ablakokon csak halvány viláosság szűrődött be a béresekre, a kik villáikkal a szalmát rázogatták. A napszámos lányok a kévéket oldozták, a jármos ökrök pedig, melyek előre sejtették a történetendőköt, abba hagyták a kérdőzést.

— Kész van minden?

— Hó! megálljunk! Kengyelfutó Kata még nincs itt, ő gereblyézne pedig a kürtő alatt.

— Hogy nem tud az a tehén barom vigyázni az órára, hogy el ne késsék!

Még vártak őt, majd tíz percet. Ekkor más kezébe adták gereblyét s a tisztartó olyan formán nyilatkozott, hogy Kati nem fog ezentul munkát kapni az udvarban, mivel hogy nem megbízható.

De ez már úgy sem nyomott a latban semmit, mert Katinak nem volt már szüksége munkára. A szérű pora és a deczember hidege megtette a maga hatását.

A mult estén hazamenet kétszer és meg kellett szegénynek állapotnia az utban. Hideg homlokát neki kellett támasztani egy nyirfa törzsének, míg színtelen ajkain meleg vércseppek szivárogtak alá. Eleinte csak lassacskán, egy-két csepp; mint mikor a könyve hull az olyan embernek, a ki ritkán sir; később már sűrűn és jó bőven, mint a hogy a sebesült katona vére ömlik patak módjára. A szegény lány elesett a csatamezőn. Később elvánszorgott a guyhóig; szokás szerint tüzet rakott, Péternek kiadta a kenyerét és burgonyáját, aztán ölében a fiúval oda telepedett a tűz elé. A meleg könyvecseppek rá-rá hulltak a gyermek arczára szeméből.

— Anyuska! a tetőről eső csepeg.

Kati erre elmosolyodott, nagy idej először és a vizes szoknya végével kitörülte a könyvet a szeméből. Aztán nyugalomra tértek mind a ketten és nehéz, mély álomba merültek.

— Anyus adjál még burgonyát. Olyan éhes vagyok! — nyöszörgött a gyermek felébredve. Az anya azonban aludt s nem hallott semmit.

A gyermek erre újra a takaró alá húzódott s anyjához simulva, szorosán oda fektette fejét annak mellére.

Kis vártatva újra siránkozni kezdett a gyerek:

— Mamám édes, adjál rám valamit, megfagyok!

Az anya meg sem mozdult.

A gyermeksírás egyre hangosabb lett. Első ízben történt, hogy Kati nem csendesítette el a

hatók — de azt hisszük, Herschel sem jobb Falbnál s Medárd hősileg kihuzza a negyven napot a korzó nagyobb öröme.

* **Az osztrák-magyar bank osztaléka.** Fővárosi tudósítók telefonjelentése szerint az üzletmenet és pénzpiac az egész országban oly gyenge, hogy az osztrák-magyar bank nem lesz képes a szokásos 2 perzent dividendát a részvényeseknek kifizetni a félév végén. A dolog ugyan ezideig még nem bevégzett tény, de a jövő hét csütörtökén összehívandó tanácsülés oly értelemben fog dönteni, hogy az osztalékot ezuttal 1 1/2 százalékra szállítja le. Megjegyzendő, hogy az osztalék leszállítása a bank történetében páratlanul áll, s az első eset, hogy 2 százaléknál kisebb az osztalék — élő bizonyosság a silány gazdasági életre.

* **Gerliczyné nevenapja.** Tegnap városunk intelligens társadalmá sűrű egymásutánban kereste fel városunk minden szegényének véd-angyalát öz. báró Gerliczy Félixné, Korniss Lujza grófnőt, hogy névnapja alkalmából igazi szeretetteljes tüntetést rendezzenek neki. A nőegylet választmánya öz. Grunwald Henrikné urnő vezetése mellett teljes számban tisztelt az agilis elnökönél, ki szívében meghatva nézte a szeretet nyilvánulását, mely pedig egészen természetes, hiszen működésének egyes következménye.

* **A mesterséges bor forgalomba hozatala.** A belügyminiszter egy konkrét ügyből kifolyólag azon elvi jelentősége határozatot hozta, hogy »ha mesterségesnek nyilvánított bort borkereskedőhöz forgalomba, cselekedete súlyosabb beszámítás alá esvén, a büntetés minimumával nem büntethető.«

* **Busch Dávid főmérnök meghalt.** Nagyvárosi tisztikarának mély gyásza van. Egyik buzgó, érdemes tagja, Busch Dávid városi főmérnök tegnap reggel meghalt. Városszerte mély részvétet keltett a kiváló tisztviselő halála, aki Nagyváros társadalmi életében is tevékenyen működött. Pár év óta scrvasztó kór támadta meg a szívós természetű férfit, aki délvidéken keresett gyógyulást, de a meleg ég-

gyermeket. Mereven és hideg testtel aludt ágyában; örök álomra hunyta szemét; mint valami fáradtságos munkanap után, olyan mélyen szunnyadt a helyén.

A kis Péter hangosan sirt és jajveszékelt. Kis karjával által fogta anyja nyakát, elkezdte Katit csirógatni, vele enyelegni, szólította, könyörgött neki. Utoljára lemászott az ágyról, az ajtóhoz fatott és a fejével kopogtatta, verte azt belülről.

— Nyissátok ki! Nyissátok ki!

A gunyhó ura azonban aludt a feleségével együtt és nem hallotta a gyerek hangját. Ő erre odament a tűzhelyhez, levette a kis fazekat, talált benne néhány hideg krumplit és elkezdett enni. Evett, de sirva.

Az éjszakai hideg pedig mindjobban átjárta gyenge tagjait, görcsös zokogás közt tipegett egyik helyről a másikra, beleütődött az asztalba és elkialtotta magát: »Anyám, édes anyám!«

Végre is sirás közben elálmosodott s elnyult a jéghideg földön.

Dermedt ujjai görcsösen szorították anyja faczipőjét, sápadt kis feje a küszöbre volt fektetve.

Ilyen helyzetben találta őt a decemberi nap, midőn jó későn és sápadt arczczal előbujt az erdők mögül s rávetette fényét papírral beragasztott ablakára a gunyhónak.

Igy találta a községi előljáróságis, — Katit, a kengyelfutót s az ő kisdéd magzatát, midőn déltájban a gunyhó ajtaját feltörette.

hajlat már nem tudta legyőzni a betegséget, csupán rövid ideig tartó enyhülést hozott. Az utóbbi időben azonban már annyira elgyengült a súlyos beteg, hogy szerető családjának odaadó gondozása s orvosainak fáradhatlan buzgalma már nem odázhatták el a katasztrófát, a mely gyászba borította családját s a rokonságot. Nagyváros városi tisztikara díszes koszorút helyez a ravatalra s a törvényhatóság tagjaival együtt testületileg vesz részt a temetésen. Busch Dávid 1845-ben december 17-én született Bajorországban, Nürnbergben. Németországban a szakiskolák technikai osztályaiban magántanuló volt. Az 1871-ik évben jött Nagyvára, hol mint vasuti mérnök az akkori keleti vasuti pályaudvar kibővítésénél működött. 1872. április 3-án lépett Nagyváros városi szolgálatába s azóta mint főmérnök, működött. Tevékeny részt vett Nagyváros fejlődésében, a mely főleg az utóbbi 30 évre esik. Sokat munkálkodott különösen Nagyváros város vízvezeték építésének előmunkálataiban. A családi gyászjelentés a következő:

Öz. Busch Dávidné, szül. Perger Izabella, leánya Erzsébet és férje Orbán Ignác s gyermekük Laczika, Bálintka; anyósa öz. dr. Perger Józsefné szül. Kelemen Anna, dr. Perger Elemér neje és gyermekeik, ugyszintén számos rokonok nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb férj, a legönfeláldozóbb apa, após, nagyapa, vő, sógor és rokonnak Busch Dávid Nagyváros városának 30 évén át főmérnöke folyó hó 20-án, reggel fél 8 órakor, hosszas szenvedés után életének 57-ik, boldog házassága 32-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 22-én, délelőtt 10 órakor fog-nak Aldás-utca, saját házából az ág. ev. egyház szertartása szerint az újvárosi központi temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyváros, 1902. június 20-án. Aldás és béke poraira!

A nagyvárosi mérnök és építészek társaságának vezetősége a gyász eset alkalmával a következő felhívást adta ki:

Fájdalomtelt szívvel értesitem a nagyvárosi mérnök és építészek társaságát, miszerint hön szeretett kartársunk Nagyváros városi érdemes főmérnöke, Busch Dávid hosszas szenvedés után elhunyt. Tisztelettel kérem a tagtárs urakat, méltóztassanak fájdalmukat méltóképen kifejezendő, folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor tartandó végtisztességén testületileg teljes számban megjelenni. Tisztelettel: a tükör.

* **Mattasich-Keglevich ártatlan.** A mül-ersdorfi katonai fegyintézetben most súlyos rabságot szenved Mattasich-Keglevich főhadnagy, akinek az ügye, annak idején óriási feltűnést keltett. A főhadnagyot, kivel Koburg Fülöp herczegnek tudvalevőleg párbaja is volt elítélték, elcsukták, de a közvéleményben az a meggyőződés él, hogy Mattasich-Keglevich ártatlan. Ujabbban a szerencsétlen főhadnagy ügyével sokat foglalkozott a *Független Magyarország*. Ez a lap ujabbban a Mattasich-Keglevich-ügyre vonatkozólag szenzációs adatok birtokába jutott, melyek a szerencsétlen főhadnagy teljes ártatlanságát bizonyítják és ezeknek az adatoknak a közlését a Független Magyarország (szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Váci-utca 81.) vasárnap, június 22-én kezdi meg. A cikksorozat, melynek czime lesz: »Mattasich-Keglevich ártatlan!« kétségkívül feltűnést fog kelteni.

* **Halálozás.** Öz. Zelizy Gáborné asszony tegnap 84 éves korában elhunyt. Temetése ma, szombat délután 4 órakor lesz a lakatos-utcai gyászházról. Béke poraira!

* **A városház építése.** A városház építésére felügyelő bizottság tegnap délután ülést tartott a helyszínen. Bordé Ferenc főjegyző elnökölt, jelen voltak: Hegedüs Géza, Lovas Zsigmond, Csordacsics Ferenc, Mezey Mihály, Komlóssy József, Száhlender Károly, Köblös Ferenc, dr. Vucskics Gyula. Elnök részvétellel emlékezett meg Busch Dávid főmérnök elhunytáról s elhatározta a bizottság, hogy az elhunyt özvegyéhez részvétiratot intéz. A bizottságnak bejelentette az elnök, hogy a városháza építésénél a napszámok 6 napig sztrájkoltak. Tudomásul vették. A Teleky-utca felőli kapu a terv szerint igen magas. A vállalkozó a kaput alacsonyabbra építi s felette egy mezamin szobával bővíti a levéltárt. A számvevőség és főpénztárt közvetlen egymás mellé helyezik; s végül az oszlopok s párkányok egy részét téglá helyett kőből építik. A bizottság ezen módosításokat helyeslőleg vette tudomásul. Végül a bemutatott kereseti kimutatásra 37 ezer forintot kiutaltak.

* **Katonai előléptetés.** O Felsője Nagy Pált, a nagyvárosi 4-ik honvédegyezredhez beosztott vezérkari őrnagyot a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnokság vezérkari főnökévé nevezte ki.

* **Vasárnapi munkaszünet.** A budapesti kereskedelmi alkalmazottak a következő igen okos nyit levéllel fordulnak a közönséghez:

Kérem a nagyérdemű közönséghez. Köztudomás szerint a fővárosi kereskedők nagyobb része elhatározta, hogy üzletüket június és július havában vasárnap egész napon át zárva tartják; de sajnos, a mint az eddigi tapasztalatok bizonyítják, sokan adott becsületszavuk daczára a kötetést megszegték. Ezért mi kereskedelmi alkalmazottak azzal az alázatos kérelemmel fordulunk a nagyérdemű vevő közönséghez, hogy bevásárlásait e két hónapon át ne vasárnap, hanem az előző napokban eszközölni sziveskednék és azoknál a kereskedőknél, kik üzleteiket e két hónap vasárnapjain is nyitva tartják, hétköznap se vásároljanak. *Több ezer kereskedelmi alkalmazott.*

Nálunk is nagyon elkélne ilyen akció.

* **A szini szerződés módosítása.** A Szigligeti-színházban a játzsási engedélynek még további két évre meghosszabítását Somogyi Károly szinigazgatónak Nagyváros városi szinügyi bizottsága javasolta, azzal a kikötéssel, hogy a szerződés némely pontjait megváltoztassák. Az ezen munkálat eszközésére kiküldött szűkebb bizottság már elkészült az új szerződéssel s azt a szinügyi bizottság kedden, június hó 24-én délután 3 órakor tartandó ülésén veszi tárgyalás alá.

* **Dankó Pista hangversenye.** A kik tegnap este a Széchenyiben összegyűltek, hogy a legizább magyar dalköltő előadását meghallgassák — hiába várták Dankó Pistát! A társulat rendben előadta az énekszámokat, de ő hiányzott, mint részvétellel értesülünk Tenkén megbetegedett a kiváló zeneköltő, a kit régichronikus tüdőbaja vett elő s ennél fogva kénytelen volt Tenkén maradni. Mindamellet ma vagy holnap megérkezik városunkba, hogy személyesen dirigálja társulata előadásait.

* **Vesztségű esetek Nagyvároson.** Városszerte nyugtalanságot keltett a nagyvárosi rendőrkapitány intézkedése, a melyet a veszett ebek garázdálkodásának a meggátlására kiadott. Nem az abban foglalt szigor miatt, mert e tekintetben nem is lehet elég szigorú, hanem az, hogy az eddigi lanyha eljárással ilyen nagy veszélytől kell félni mindeuknek. Már pár héttel ezelőtt, mikor éppen a rendőrmester kutyája veszett meg s egy kis gyermeket megmárt, a rendőrség, saját közegéről lévén szó, alig tett valami intézkedést és a szegény gyermeket is huzavona után küldték fel

a budapesti Högyes-intézetbe. Az utóbb követett eljárás még furcsább világot vet a rendőrség eljárására, amelyet még az ilyen nagy fontosságú és borzalmas ügyben is követ. A csütörtöki rendőri kommunikációban, amelyet a lapokhoz szétküldött, egyszerűen jelzi, mintha egy talált ócska napernyőről volna szó, hogy a biharmegyei közpórházban egy *Luczia* Richard nevű napszámos vesztésében meghalt. De elhallgatja ennél a borzalmas esetről, hogy az iszonyu kinek között kiszendvedett ember *Diósi* Lajos Sztaroveczky-utcai tűzifa-kereskedő alkalmazottja volt s ennek egy kicsi kutyája harapta meg pár nappal előbb a szegény ember ujját. Napok mulva a beteg embert beszállították a kórházba s konstatálták rajta a borzasztó betegséget és csak akkor pusztították ki a kutyát. Mennyi állatot inficizálhatott napokon keresztül a megdühödött kutya? Ezzel szemben aligha elég az, hogy a sintér-láda végig koczog az utcákon. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a rendőri kommunikációban tegnap vesztettnek jelzett káptalan-sori macskát az állatorvos megvizsgálta, de semmiféle gyanus tünetet sem vett észre rajta.

* **Zsidósodunk.** A főváros statisztikai hivatala közzé teszi az 1900—902. iskolai évről a középiskolák adatait. Hét állami, három felekezeti és egy magán, egy egyesületi (a leánygimnázium) gimnáziuma van a fővárosnak, melyben 238 professzor, 81 hitoktató működött, a tanulók száma 6656-ra rugott, míg 20 év előtt csak 3906 tanulójuk volt a gimnáziumoknak. Számszerint így oszlik meg a tanuló ifjúság: I. ker. áll. gimn. 527., II. ker. egyetemi katolikus gimn. 447., V. ker. áll. gimn. 747., VI. ker. áll. gimn. 446., VII. ker. áll. gimn. 1123., VIII. ker. áll. gimn. 970., mintagimnázium 149, piaristák gimnáziuma 698, ág. ev. gimn. 506, ev. ref. gimn. 600, László Mihály gimnáziuma 86, leánygimnázium 312 tanuló. Ezek közül vizsgálatot tett 6237 tanuló. A vallási statisztikát csak összefoglalva találjuk. Eszerint volt a gimnáziumok tanulói között róm. katolikus 2671, ágostai 508, ev. ref. 588, zsidó 2357, egyéb vallású 113 tanuló. Százalék szerint katolikus 42,8, ref. 9,4, zsidó 37,8, egyéb vallású 1,8. Reáliskola van 5 s ezekben a beírt tanulók száma vallás szerint katolikus 1140, ág. ev. 140, ev. ref. 103, zsidó 1374, egyéb vallású 23. Százalékban katolikus 41,0, ágostai 5,1, ref. 3,7, zsidó 49,4, egyéb vallású 6,8. Egyszóval haladunk.

* **Megszűnt főrendi tagságok.** A főrendiház folyó évi június hó 19-én tartott ülésében, elhalálozott *Pável* Mihály nagyváradi gör. kath. püspök, valamint Kéthelyen elhalt gróf *Hunyady* Imre örökös jogú főrendi tag, továbbá Budapesten elhalt báró *Vécsey* József örökös jogú főrendi tag és vagyoni képesítés megszűnte miatt gróf *Draskovich* József főrendi tagok neveinek az igazoló bizottság javaslata alapján a főrendek jegyzékéből való törölését tudomásul vette.

* **Az afrikai nagybácsi.** Vakmerő kalandort tartóztatott le tegnap a csendőrség az isaszegi határban, a kinek a biztos nevét még nem sikerült ugyan megállapítani, de nagyon valószínű, hogy egy európai hírnevű kalandort sikerült ártalmatlanná tenni. Ezelőtt másfél hónappal ugyanis Budapesten a Herczi-féle szanatóriumban elhalt egy *Strauszmann* Lipót nevű kereskedő, a kinek nemcsak Európában, de Afrikában is voltak birtokai. Romániában nagy kiterjedésű eredeje, Londonban háza és Afrikában földbirtoka volt. Gégesorvadásban szenvedett Strauszmann s gyógykezelés végett Budapestre jött, magával hozta feleségét és hét gyermekét, a kiknek a Zsófia-telepen vásárolt egy villát és ott helyezte el őket. Halála után, a felesége az üzleti ügyek lebonyolítása végett utazott Londonba, távolléte idejére azonban a gyermekeket Isaszegen helyezte el férjének egy barátjánál. A villát pedig lezárták s őrizetével egy *Klacsák* Mihály nevű embert bízták meg

Tegnapelőtt egy elegáns öltözötű ember jelent meg a villában s a házfelügyelőtől követelte, hogy a villát nyissa fel, mer ő az elhalt Strauszmann testvére. Klacsák kijelentette, hogy a kulcsok Isaszegen vannak a gyermekeknel. Az idegen erre részletesen kérdezősködött a gyermekek felől s azután kijelentette, hogy másnap majd elviteli a butorokat. Az idegen még aznap megfordult Isaszegen s a gyermekek előtt nagybátyjuknak adván ki magát, kijelentette, hogy most jött Afrikából s utközben találkozott az anyjakkal, ki megbizta, hogy a butorokat szállítsa el, miért is a kulcsokat kérte. A gyermekek örömmel fogadták az ismeretlen nagybácsit de mégis gyanakodtak s mikor az a kulcsokkal eltávozott, értesítették a csendőrséget, mely a határban utját állotta a kalandornak, a kinek a személyleírása nagyon ráillik Hirschbein Mór nevű nemzetközi betőrőre, de az illető Strauszmann Adolfnak vallja magát, ezt azonban semmivel sem tudja igazolni. Megmozdítása alkalmával különféle nevekre szóló leveleket találtak nála s ezekből következtetve, bajos lesz egyhamar megállapítani az igazi nevét. A nagybácsit egyelőre a gödöllői királyi járásbíróhoz börtönébe kísérték.

* **Egy ál-Kecskeméthy letartóztatása.** A múlt héten a máriaradnai csendőrség letartóztatott egy *Gyorgyevics* Mihály nevű szerb katonaszökevényt. Ennek a letartóztatásnak az előzményei igen érdekesek. Nyolcz-tíz nap előtt *Berger* József radnai lakoshoz egy utas állított be, a ki Kecskeméthy Győzőhöz igen hasonlított. A gazda már csaknem a kezében érezte a Kecskeméthy fejére kitűzött díjat, s ennek reményében feljelentette a kopottas vendéget. Az ismeretlen csak törten beszélt a német nyelvet, s okmányai nem lévén, a mivel igazolni tudta volna magát tehát bekisérték a főszelektőbizottsághoz. Itt aztán előadta, hogy a belgrádi katonaszökevény a Sándor-czár nevet viselő gyeloz-ezredből, másodéves jogász és tartalékos tiszt, neve Gyorgyovits Mihály. A szökést a következőkkel indokolta. Mint fegyvergyakorlaton levő tiszt inspekcziót tartott és egy őrtálló katonát, kit állomása helyén aludva talált, kegyetlenül arcul vert és ő a büntetés elől szökött. Célja itt nincs Magyarországon, maga sem tudja, mi lesz vele. És most ott ül a maradnai zárkában az ál-Kecskeméthy és várja a jó szerencsét. Legérdekesebb, hogy semmiféle hatóság nem törődik vele, se a katonaság nem vállalja magára, se polgári hatóság nem igyekszik lezárni.

TANUGY.

Rajzkiállítás az ipariskolában.

Az ipariskolai zárvizsgálatok végeztével szokásos rajzkiállítás f. hó 22-én — vasárnap — tartatik meg a polg. isk. I. e. 19. számú teremben. A kiállítás megtekinthető d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4-ig. Ezen kiállítás keretében fognak kiosztatni a Rimanóczy alapítvány kamatai az intézet növendékei között. Ez alapítványból jutalmat nyertek a következő tanulók; egyenként 25—25 kor.

1. Zsigmond Mihály I. b. 2. oszt. tan. asztalos.
2. Végh Imre II. a. 1. oszt. tan. asztalos.
3. Izrael Emanuel II. v. 3. oszt. tan. nyomdász.
4. Keller Salamon II. v. 3. oszt. tan. női szabó.
5. Hoffman Gyula III. v. 3. oszt. tan. géplakatos.
6. Reiner Gyula III. b. oszt. tan. cipő fel. rész kész.
7. Kiss Sándor III. t. oszt. tan. kőműves.
8. Poretonek Mihály IV. t. oszt. tan. kőműves.
9. Vas Imre IV. a. 2. oszt. tan. asztalos.

A jutalmak kiosztása d. e. 11 órakor leend. A kiállítás megtekintésére az iparokt. biz. tagjait, a t. mester urakat, szüléket s érdeklődőket tisztelettel meghívja az *ipariskola igazgatósága*.

Igazságszolgáltatás.

Hamis ezüstforintosok. A fővárosban 3t vádlottat hamis forintosok forgalomba hozása miatt vontak feleletre. A vádlottakat, Bakos Józsefet, Hochmann Lajost, Kuthi Erzsébetet, Papp Józsefnét és Nagy Bálintot a csendőrség tartóztatata le, Kuthi Erzsébet valomása alapján.

A Papné lakásán megtartott házkutatás alkalmával találtak egy gipszből való öntőmintát, továbbá három gyanus embert, névszerint Bakos József napszámos, Hoffmann Lajos kereskedősegéd és Nagy Bálint cipész személyében, a kiket szintén letartóztatottak. A letartóztatott társaság tagjaira nem lehetett rábizonyítani a pénzhamisítás büntetést s így valamennyit csakis a btkv. 206. §-ába ütköző hamis pénz forgalomba hozásának vétsége miatt helyezte vád alá a törvényszék. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a törvényszék Oláh András elnöke alatt.

A tárgyaláson csakis Kuthi Erzsébet tett beismerő vallomást. A többiek tagadtak. A törvényszék azonban beigazoltnak vette bűnösségüket és elítélte Bakos Józsefet 7 havi, Hoffmann Lajost 6 havi börtönre, Kuthi Erzsébetet, Papp Józsefnét és Nagy Bálintot pedig 3—3 havi fogházra.

Az ítélet jogerős.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Stenklewicz Henrik. 25.

— Az Isten is áldjon meg érte, beszélj hát! E derék lovag előtt nincs semmi titkom.

A tatár egy darab selyemszalagot húzott elő a zsebéből.

— A kisasszony küldi emlékül és jeléül annak, hogy szívéből szeret.

Skrzetuski össze-vissza csókolta a szalagot, aztán szíve fölé rejtette. Még egyszer akarta azonban hallani az üzenetet.

— Nem értettem jól. Mit izent?

— Hogy szívből szeret téged, nagyságos ur.

— Nesze egy tallér ezért a jó hírért. Hát azt mondta, hogy szeret? hogy szívéből szeret?

— Igen.

— Nesze még egy tallér. Mondd meg neki, hogy én is szívéből szeretem őt. Mondd meg neki — azaz hogy majd inkább megírom neki. Aej! tintát és tollat.

— Nincs ebben a házban se tinta, se toll, se papíros! Valamikor régen, a Vassili herczeg idejében, meg amikor itt járt a görög szerzetes, hogy tanítsa a kis hercegeket, akkor még csak akadt. Azóta hírért se láttuk.

Skrzetuski összecapta a kezét.

— Szép egy ház, mondhatom. Podbipienta, neked sincs tintád és tollad?

Longinus felelet helyett panaszos mozdulattal emelte karjait az ég felé. A tatár azonban megnyngatta Skrzetuskit is.

— Minek írta neki a nagyságos ur, mikor holnap beszélhet is vele?

— Igazad van. Látom, hogy hü cselédje vagy a herczegkisasszonynak. Nesze még egy tallér. Régóta szolgálisz már e házban?

— Negyven éve már, hogy Vassili herczeg rabságba ejtett, azóta szolgálók e házban. S amikor azon a szomorú éjszakán, amikor örökre ellovagolt a herczeg, s Konstantin urra

bizta a kisasszonyt, így szólt hozzám: Csehlit te vigyázz a leányomra! Ugy vigyázz reá, mint a szemed fényére! És úgy is vigyázzok reá. Látszik ám en mindent, ami itt történik.

— Nos, mi történik? Talán rosszul bántak Helenával?

— Rossz szándékuk van vele. Azt tervezik, hogy nőül adják Bohunhoz, ahhoz az átkozott kutyához!

— Abból serami sem lesz!

— Igen, Bohunnak szánták, annak a ronda farkasnak ezt a fehér báránycsajt! Persze azért, hogy így az övék legyen Roslogi, mert Roslogi a hercegisasszony atyai öröksége. Bohun szívesen odaadja érte a vén hercegasszonynak meg az öt kölykének ezt a szép birtokot, mert dús gazdag ember, akinek annyi az aranya és az ezüstje, mint a homok a pusztán! De a kisasszony gyűlöli Bohun s amióta a szemelátára ütött agyon egy embert, azóta irtózik is tőle. Vér folyik közöttünk! Van Isten az égből!

Skrzetuski nem aludt ezen az éjjelen. Fölalá járt a szobában, el-elnézte a holdat és tervekét kavicsolt. Most már belátott a Kurcevicék kártyájába. Ha valami környékbeli nemes ur veszi nőül Helenát, úgy kisiklik a kezéből Roslogi, mert a jövőd férj nem mondott volna le róla, sőt talán még meg is számoltatja őket, hogy miképpen is gazdálkodtak a Vassili eltűnése óta? Ezért akarták hát Bohunnak adni a leányt! Erre a gondolatra ököibe szorult a kapitány keze, önkéntelenül is megcsörrentette a kardját s elhatározta, hogy meg-husítja ezt az ármányt.

Kezében volt reá a legalkalmasabb eszköz. A Helena fölött való gyámkodás mindenképpen Jeremiás herceget illette volna meg; törvény szerint is, mert Roslogi eredetileg a Visnovieckiek birtoka volt, jogszerint is, mert az elbujdosott Vassili Barból levelet írt a hercegnek, amelyben maga kérte, hogy legyen a leánya gyámja. A sok háború s a fontos államügyek elterelték ugyan Roslogiról a herceg figyelmét, de egy szó elegendő volt volna, hogy ráemlékezék. Világosodott már, amikor végre Skrzetuski kimerülten ágyára dőlt. Mély álomba merült s mire fölébredt kész volt a terve. Hamarosan magára kapta a ruháit, kúnt már a nyeregben ültek a katonái. A szomszéd szobában a reggelit költötték el éppen Kurcevicék, ott találta a követet is, csak Bohun hiányzott. Skrzetuski is evett néhány falatot, aztán szólni kezdett.

— Nagyasszonyom, siettet az idő, indulnunk kell. Megköszönöm a szives vendéglátást, hanem előbb még fontos közlendőm volna nagyságodai és a hercegekkel.

A hercegasszonyt nagyon meglepte ez a beszéd. Hol fiára, hol Longinus és a követ arcára nézett, mintha onnan akarná leolvasni, hogy mi lehet az a fontos közlendő. Kissé szorongva felelte, hogy hát csak tessék szólni a kapitány urnak. Kimentek a folyosóra, a hercegasszony mögé sorakoztak a hercegek. Skrzetuski velök szemben állott.

— Halljuk hát, mi közlendője van a kapitány urnak!

Eles, szinte szigorú hangon felelt Skrzetuski:

(Folyt. köv.)

A szász király halálához.

Albert szász király halálára vonatkozólag a következő távirataink szólnak:

London, jun. 19. A windsori kastélyban holnapra tervezett bál a szász király halála miatt elmarad.

Drezda, június 20. Albert király halála miatt 24 heti udvari gyászt rendeltek el. A legközelebbi napon semmiféle ünepséget, mulatságot, színházi előadást nem tartanak.

London, június 20. A lapok mind hosszabb cikkekben emlékeznek meg az elhunyt szász király életéről és működéséről. A *Morningpost* szerint Albert király a német birodalomnak egyik főszlopa és Európa egyik leg

kedveltebb fejedelme volt. A *Standard* azt mondja: Albert király a német nemzetnek tanácsban és hadban egyaránt nagy szolgálókat tett. A *Times* azt írja: Angliának nagy oka van arra, hogy csatlakozzék a király halálán való gyászhoz és résztvesz a fájdalomban, a mely egész Németországot érte Albert király elhunytával, a kinek személyes tevékenysége hozzájárult a német birodalom nagyságának megállapításához s a kinek élete figyelemreméltó példája a német nemzeti jellem legelőkelőbb és legvonzóbb tulajdonságainak.

Bécs, június 20. A király délután két órakor elhajtattott a szász követség palotájába és személyesen fejezte ki részvétét Albert király elhunytá fölött. A követség palotáján a szász lobogót félárbóczra bocsátották. A temetésre a király Drezdába utazik.

Sybillenort, június 20. Az első részvétlíviratok este féltíz órakor érkeztek ide. Vilmos császár és Ferencz József királynak sürgönyei voltak. Az új királyt az alkotmány értelmében ma délelőtt proklamálták s ma bontották föl az elhunyt uralkodó végrendeletét is. A nép hódolatát az új király kívánságára ma nem mutatják be.

Sybillenort, június 20. Albert király utolsó óráiban már nem volt eszméletnél, félrebeszélte és egyre Bécs városát és Tirolt emlegette, környezetéből nem ismert föl senkit, csak dr. Kopp kardinálist. Miután a halál bekövetkezett, a királyné odalépett a halott ágyához és karjait a mellére fektette.

Drezda, június 20. Albert király holttestét holnap áthozzák Drezdába. A holttest este 9 órakor érkezik a drezdai főpályaudvarra, a honnan rögtön a katolikus udvari templomba viszik, a hol 23-án este 9 órakor örök nyugalomra helyezik. Ma délelőtt 10 órakor a város összes templomaiban meghuzták a harangokat a gyász jeléül. Este 7 órakor gyászistentisztelet lesz. György király valószínűleg ma tér vissza Sybillenortból Drezdába.

TÁVIRATOK.

Garázdálkodó huszár főhadnagy.

Fogaras, jun. 20. (Saj. tud. táv.) Ma este a Mexikó-vendéglő éttermében a Kossuth nóta miatt megbotránkoztató véres jelenet játszódott le egy huszár-főhadnagy és egy pénzügyőr közt. Dombora János pénzügyi szemlész csendesen mulatgatott egy asztalnál és a cigánynyal a Kossuth nóta huzatta, gyönyörködve, a bájosan szomorú akkordokban. A másik asztalnál ülő közös tisztnek de különösen az aradi hármas huszár-ezred egyik főhadnagyának sehoggy sem volt inyére a magyar érzelmű nóta. Előbb hangos megjegyzéseket tett s midőn a pénzügyőr erre sem reflektált, dühösen felugorva, kutyakorbácsával ütlegelni kezdte a gyámptalanul oldalfegyver nélkül ülő szemlészt.

— *Hogy merészed nyomorult kutya jelenlétében ez átkozott nóta huzatni?*

— Tanulj nyomorult tisztességet!

Es addig ütlegelte a védtelen embert, míg vértől boritva eszméletlenül fordult le a székéről. Es még akkor sem elégelte meg a botrányt, hanem kidobta az önkívületi állapotban lévő szerencsétlent, ki most súlyos betegen fekszik.

A pénzügyőrök a főhadnagyot feljelentették.

Elsőbbségek konvertálása.

Bécs, június 20. A vasutminiszteriuma a folytatott tárgyalások alapján a grác-köflich vasutársaság engedelmet kapott összes még forgalomban lévő elsőbbségeinek konvertálására oly célból, hogy függő adósságát törleszse és a jövődombeli beruházási kiadásokra tartalékalapot teremtsen. Egyidejűleg megengedték a társaságnak, hogy 16 millió koronás 4%-os kölcsönt vegyen fel. Augusztus 1-én a grác-köflich vasut összes vonalain 5%-os díjmérséklés lép életbe minden árara nézve. (M. T. I.)

Deés viz alatt.

Deés, június 20. (Saját tud. táv.) Az újabb eszések következtében a Szamos kiáradt és elöntötte Deésnek egy részét és sok községet. Bellehnben két ember vízbefult. A galgói malmot a molnár családjával együtt elsodorta a víz. Kaczkón egy holttestet fogtak ki a vízből. A blenkemezei körjegyzői irodát mindenestül elragadta az ár. Deés-Aknán 50 hold hegység lesüllyedt és megrongálta az iparvasut sinjeit, Deés, Besztercze és Zilah között szünetel a vasuti forgalom és a kocsiközlekedés is veszedelemmel jár. A vasuton 300,000, a közutakon, 600,000 korona kárt okozott az árvíz. A kormány vetőmagot küldött a lakosságnak. *Deéssy* főispán, *Bándy* főjegyző és Szilágyi polgármester a lakossággal és a katonasággal éjjel-nappal talpon vannak. Az inség nagy. Még folyton esik és a Szamos még egyre árad.

Kiadatási szerződés.

Bécs, jun. 20. A hivatalos lap a Romániával kötött kiadatási szerződést közli. (M. T. I.)

Revolveres örült.

Budapest, június 20. (Saj. tud. táv.) Washingtonból jelentik, hogy ma Rossevelt elnök előszobájában egy revolveres embert fogtak el, ki erőnek erejével az elnökkel akart beszélni. Az erőszakos toladó valószínűleg örült.

Felfüggesztett rendőrfőnök.

Patterson, jun. 19. A polgármester a rendőrfőnököt felfüggesztette állásától, mert nem tudta megakadályozni a sztrájkolók tegnapi ülését, a mely a rendzavarásokat okozta. A rendőrség vezetését a polgármester maga vette át. Négyszáz olasz sztrájkolót, a kik az utcákon felvonultak, szétverték. Ma nyugodt a város. (M. T. I.)

Gőzhajózási társaság szubvencionálása.

London, június 20. Brassey lord, akit tekintélynek tartanak hajózási kérdésekben, egy

alsóházi bizottság előtt kimutatta a gőzhajózási társaságok szubvencionálásának szükségességét, azzal a megokolással, hogy a hajóstrustot a brit kereskedelmi flotta szubvencionálásával kell ellensúlyozni. A szubvencio fejében azt a jogot kellene megadni a kormánynak, hogy a szubvencionált társaságok igazgatóságaiba tagokat nevezzen ki. A kereskedelmi flotta által fönntartandó segédflotta háboru esetén a hadiflotta szemé volna és felderítő szolgálatokat végezne. (M. T. I.)

Beck báró Szécsenyben.

Balassa-Gyarmat, jun. 20. (Saját tud. táv.) Beck báró vezérkari főnököt Nagy-Szécsenyben nagy ünnepséggel fogadták. A Kárpás-erdőnél fogatok várták és Baross Árpád főszolgabíró üdvözölte. A város végén diadalkaput állítottak, a hol **Niedermann** Vilmos városi főbíró üdvözölte a táborszernagyot, aki **Ruszinko** Antal házába szállt.

Kina.

London, június 20. A Times jelenti Pekingből, hogy Kina az idegen hatalmasságoktól engedelmet akar kérni arra, hogy fizetéseit három-négy évig ezüstben teljesíthesse. A fizetendő és a tényleg lefizetett összeg különbözett pótlólag magasabb összegek fizetésével akarják kiegyenlíteni. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Aranyárkelet pótlék július hóra.

A m. kir. pénzügyminiszterium a vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a törvény értelmében szedendő aranyárkelet pótlékot ez évi július hóra (19 1/2) tizenkilenczefel százalékban állapította meg.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. június hó 17-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 17.80—17.40. Kétszeres buza 14.60—14.—. Rozs 14.40—13.80. Arpa 12.20—10.40. Zab 13.80—13.—. Tengeri: 10.20—9.80. Borsó 34.—. Lencse 40.—. Bab 15.60. Kőleskása 23.50. Burgonya 6.80. 100 kiló lángfisz 29.—. zsemlyeliszt 28.60. fehérkenyér liszt 28.40. barnakenyér liszt 27.—. széna fuvarral 5.60, szalma 1.50 Szalonna 112.—, 6 kiló zsop-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbn. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahús —.96, őriszt gyertya —.82, Lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.72. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kőso 21.50, nyers fagyú —.48. olvaszt. fagyú 68—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—. magyar gyapju —.—. Egy hektoliter óbor 66.—, új bor 46.—, mész 1.50, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 25.—. köles —.—. repeze —.—, dió 32.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalona 1.20, sert'hus 1.04, juh-hus 64, veres hagyma 20, fog hagyma 58, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1902. évi június hó 17-ről. Tiszta buza körülbelül 200 hltr, kétszeres buza 60 hltr, rozs 50 hltr, 1 árpa 40 hkl. zab 80 hltr, tengeri 130 hltr, burgonya 90, hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 85, drb, felhizott 90, sovány 40, süldő 120, malac: 109, hizott marha 38, jármos ökör 560 fejős tehén 230, borju 240, bivaly 10, juh és kecske 130, ló 353.

Kötelek Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde

Budapest, június 20.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvassal	—
Rimanturkói	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Szállótarjáró	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők

Budapest, június 20.

Buza októberre	8.01
Buza áprillisa	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt	6.58
Zab ápr.	6
Káposzta, repeze, aug	86

Mivstalos árfolyások

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902 június 20-án

Magyar aranyjárdék 4%	120.60
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	119.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 3 1/4%	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar föltelhermentelési kötvény 4%	98.—
Italmérei jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-h-szlavónföldtelhermentelési kötvény	97.50
Magyar nyereségy-sorsjegy-kölcsön	206.—
Tiszszabályozására szerződ. sorsjegyek kölcsön	163.50
Osztrák járdék papírban	101.50
Osztrák járdék ezüstben	101.50
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona járdék	59.70
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	15.80
Magyar hitelbank részvény	703.50
Osztrák hitelintézet részvény	707.—
Párisi vista	95.27
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.06
Németbirodalmi mázsa	117.32
London vista	240.17
20 márcás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

720—1902. számhoz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbírósnak 1902. évi VI. 114 1/2. számú végzésével Dr. Géher Lambert ügyvéd által képviselt Első magyar szövő és kötőgyár r. t. felperes részére **Hevesi Sándor és utóda** alperes ellen 496 kor. 24 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3960 kor-ra becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjo-

got nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon, Zöldfa-utca 8. számú házban leendő megtartására határidőül **1902. évi június hó 26. napjának délután 2 órája** tüzetik ki, mikor a bíróilag lefoglalt árucikkék s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elérverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1902. évi június hó 9. napján.

Csathó Jenő,

kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetemény.

A nagyváradai l. sz. székesegyháznál üresedésbe jött **bassista** állásra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az állás 1000 korona évi fizetéssel van díjazva.

Votivális misék után 120 kor.

A pályázótól megkivántatik:

1. hogy egészséges bassus vagy bariton hanggal rendelkezék;
2. hogy lapból biztosan énekeljen;
3. hogy a Gregorián éneklésben jár-tas legyen.

A pályázati kérvények (keresztlevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve) f. évi július 20-ig a nagyváradai l. sz. Káptalanhoz küldendők.

A pályázók f. évi július 22-én d. e. fél 10 órakor a székesegyházban tartandó próba éneklésre tartoznak megjelenni.

Az állás augusztus 1-én elfoglalandó.

Nagyvárad, 1902. június 18.

A nagyváradai l. sz.

Káptalan.

223.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	730	950	—	—	450	—	858
Vásártér	722	931	*114	237	420	638	854
V-Velenceze	740	1000	1135	256	500	656	915
Rontó ↑	754	1014	1150	309	514	709	929
Püspök-fürdő	805	1025	1155	314	519	714	915
Félix-fürdő	817	1037	1209	328	536	728	933

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő	820	1042	*1215	330	539	734	953
Püspök-fürdő	838	1100	1227	342	556	743	—
Rontó ↑	842	1104	1232	346	600	748	1000
V-Velenceze	856	1116	1246	359	614	803	1013
Vásártér	912	1117	102	415	630	819	1030
Nagyvárad	905	1127	—	—	623	—	1023

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik

A „TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap. Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkesi hivatalok számára egyházzhathóságilag jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak } anyakönyve, diósgyőri
Egybekeltek } papíron.
Meholtak }
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvéllal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, körlevelek, falragaszok, hirdetések, részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek, pénz- és hitelintézetű nyomtatványok, étlapok, meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkesi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.
5. Szeretési szerinti vagy házasságok jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri
10. Egybekeltek } papíron.
11. Meholtak }

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }
22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.